

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БІЗНЕСУ І ПРАВА
КАФЕДРА ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА**

**Обґрунтування напрямів зростання прибутковості діяльності
підприємства**

Кваліфікаційна робота (проект)
на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

Виконала: студентка 471 групи

Спеціальності 051 Економіка

Освітньо-професійної програми Економіка

Холодняк Леся Вікторівна

Керівник доцентка, кандидатка економічних наук Мельникова Катерина Вікторівна

(наук. ступінь, вчене звання, П.І.Б.)

Рецензент професорка, докторка економічних наук Ушкаренко Юлія Вікторівна

(наук. ступінь, вчене звання, П.І.Б.)

ВСТУП

В умовах ринкової економіки отримання прибутку є безпосередньою метою виробництва. Саме прибуток створює певні гарантії для подальшого існування та розвитку суб'єктів господарювання. Кожне підприємство, перш ніж почати виробництво продукції або послуг, визначає, яку прибуток, який дохід воно зможе, і йому треба отримати, але економічна турбулентність, монопольне становище товаровиробників викривляють формування прибутку як чистого доходу, ведуть до прагнення одержання доходів вирішальним чином в результаті підвищення цін. Елімінації інфляційного наповнення прибутку сприяють фінансове оздоровлення економіки, піднесення ринкових механізмів ціноутворення, оптимальна система податків. Ці завдання має виконувати держава в ході здійснення економічних реформ.

Основними факторами зростання прибутку є збільшення обсягів реалізації, збільшення асортименту продукції, підвищення ефективності виробничих фондів, впровадження нових технологій, вдосконалення системи управління виробництвом. Всі ці фактори впливають на розмір прибутку, тому саме прибуток є основним показником ефективності діяльності підприємства.

З вищесказаного ясно, що прибуток і рентабельність підприємства і шляхи їх підвищення - тема досить актуальна в умовах ринкової економіки, і розглядається в кваліфікаційній роботі.

Мета кваліфікаційної роботи - виявити резерви зростання прибутку і рівня рентабельності та визначити шляхи підвищення ефективності економічної діяльності досліджуваного об'єкта.

Для досягнення заданої мети були поставлені такі завдання:

- 1) Вивчити теоретичні та методичні аспекти аналізу фінансових результатів діяльності підприємства

2) Проаналізувати фінансові результати діяльності, рівень і динаміку рентабельності ПАТ «ім. Фрунзе»

3) Рекомендувати шляхи збільшення прибутку і рівня рентабельності досліджуваного підприємства.

4) Провести аналіз витрат і доходів торгового підприємства ПАТ «ім. Фрунзе»;

5) Провести аналіз формування прибутку ПАТ «ім. Фрунзе», а так само чинників які його визначають;

6) Розрахувати і дати аналіз рентабельності діяльності ПАТ «ім. Фрунзе»;

7) Дати оцінку ефективності діяльності торгового підприємства ПАТ «ім. Фрунзе» та розробити рекомендації щодо збільшення прибутку.

Предметом кваліфікаційної роботи є економічні відносини з приводу формування, розподілу і використання прибутку на підприємстві.

Об'єктом випускний кваліфікаційної роботи є ПАТ «ім. Фрунзе».

РОЗДІЛ І

ПРИБУТОК ЯК ЕКОНОМІЧНА КАТЕГОРІЯ ТА ЇЇ ХАРАКТЕРИСТИКА

1.1. Прибуток підприємства: поняття, сутність, функції, класифікація

Фінансовий результат господарської діяльності підприємства будь-якої організаційно-правової форми представлений у вигляді прибутку або збитку.

Кінцевий фінансовий результат (прибуток або збиток) складається з фінансового результату від реалізації продукції (робіт, послуг), основних коштів та іншого майна підприємства і доходів від позареалізаційних операцій, зменшених на суму витрат по цих операціях.

Метою діяльності будь-якої комерційної структури в умовах ринкової економіки, в кінцевому рахунку, є отримання прибутку, здатної забезпечити її подальший розвиток. Прибутковість розглядається не тільки як основна мета, а й як головна умова ділової активності підприємства, як результат його діяльності, ефективного здійснення своїх функцій щодо забезпечення споживачів.

Теорія прибутку отримала відображення в навчаннях всіх великих економістів з часу становлення класичної школи.

В економічній літературі, присвяченій питанням прибутку підприємства, поняття прибутку не має єдиного чіткого визначення. По мірі розвитку економічної думки виникало безліч спроб відшукати однозначне визначення прибутку.

Всі автори сходяться в тому, що прибуток - це різниця, залишок, який міститься у виручці від продажу.

У загальному вигляді «прибуток є прирощену форму додаткової вартості і виступає як грошовий вираз вартості додаткового продукту і тієї

частини необхідного продукту, що не включає в собівартість і розподіляється через громадські фонди споживання. Прибуток як фінансовий результат діяльності підприємства являє собою різницю між сукупними доходами і витратами, що виникають в результаті господарської діяльності» [20].

Розрізняють два види прибутку: бухгалтерську та економічну. В діючої на підприємстві звітності розраховують і аналізують в основному бухгалтерський прибуток, що представляє собою прибуток, яка залишається від загальної виручки від реалізації продукції, робіт, послуг підприємства після плати явних витрат.

Економічна прибуток являє собою «прибуток, що залишилася після вирахування з виручки від реалізації продукції, робіт, послуг всіх витрат, включають в себе ренту, судний відсоток, нормальний прибуток і т.д. розрахунок економічного прибутку має велике значення для вибору найбільш оптимальних напрямів діяльності кожного підприємства і підвищення його рентабельності» [20].

Крім того, виділяють таке поняття як номінальна прибуток, представляє мінімальну плату, необхідну для утримання підприємця в рамках підприємства. Номінальний прибуток є елементом внутрішніх витрат підприємства.

Прибуток як економічну категорію слід розглядати на двох рівнях і в двох аспектах.

Сутність прибутку як економічної категорії проявляється в її функціях. Прибуток виконує п'ять основних функцій.

Розрізняють безліч видів прибутку, які класифікуються певними ознаками, розглянемо деякі з них більш детально.

Прибуток є основним оцінним показником що характеризує результат діяльності підприємства. Рентабельність, що визначається як відношення прибутку до виручки, є якісним показником роботи підприємства, тому що в ньому узагальнюється стан доходів, витрат, використання різних видів ресурсів, оборотності.

1.2 Формування та використання прибутку підприємства відповідно до чинного законодавства

Прибуток відображає результати торгової і фінансово-господарської діяльності підприємства і виступає одним з найважливіших показників ефективності їх роботи.

Прибуток, що служить узагальнюючим показником результату діяльності підприємства, забезпечує створення матеріальної зацікавленості працівників у поліпшенні результатів діяльності їх підприємств, тому що прибуток виступає джерелом утворення фондів підприємства та її розмір визначає спрямування коштів на матеріальне заохочення працівників.

Механізм формування і використання прибутку визначається законодавчим, нормативним шляхом і залежить від ступеня розвитку ринкових відносин в економіці країни і державного регулювання діяльності підприємства.

Відповідно до змін в чинному законодавстві прибуток, що залишається у підприємства після сплати всіх податків та інших платежів, чистий прибуток, надходить у повне його розпорядження. Підприємство самостійно визначає напрямки її використання.

1.3 Рентабельність діяльності підприємства: резерви зростання і чинники, впливають на прибуток і рентабельність діяльності підприємства

Для оцінки ефективності діяльності торгового підприємства, одного показника прибутку недостатньо. Абсолютна сума прибутку не дозволяє судити про те, наскільки прибутковим є підприємство, не можна порівняти різні підприємства, тому що при отриманні однакової суми прибутку вони можуть мати різні обсяги продажів, витрати обігу. Тому для визначення

ефективності виробничих витрат використовують відносний показник - рівень рентабельності.

В економічній теорії виконується кілька визначень категорії рентабельності:

1. Рентабельність - це прибутковість;
2. Рентабельність - це відношення корисного результату діяльності в вигляді прибутку, до сукупної вартості витрат на її отримання;
3. Рентабельність - це зіставлення результатів господарської діяльності з витратами або ресурсами, обчисленими в вартісній формі;
4. Рентабельність - це інтегральний показник, узагальнюючий інші показники ефективності.

У загальному вигляді рентабельність характеризує відношення отриманого результату до витрат, які викликали цей результат, тобто процентне співвідношення суми отриманого прибутку до одного з показників діяльності підприємства. [20]

Розглянута система показників дозволяє провести комплексну оцінку ефективності використання окремих видів ресурсів, капіталу і діяльності підприємства в цілому.

Здійснення глибоких перетворень в економіці викликає необхідність максимальної мобілізації внутрішніх резервів для ефективного функціонування підприємств і об'єднань в умовах ринкових відносин першорядне значення має виявлення резервів збільшення обсягу товарної продукції, зниження собівартості зростання прибутку.

РОЗДІЛ II
АНАЛІЗ РІВНЯ ПРИБУТКОВОСТІ ТА РЕНТАБЕЛЬНОСТІ
ПАТ «ІМ. ФРУНЗЕ»

2.1. Техніко-економічна характеристика ПАТ «ім. Фрунзе»

Для аналізу рівня прибутковості і рентабельності було обрано публічне акціонерне товариство «ім. Фрунзе». Підприємство знаходиться в Херсонській області, с. В. Копані Херсонської області, Олешківського району, вул. Радянська, 12.

ПАТ «ім. Фрунзе» займається такими видами діяльності за КВЕД - 01.24 вирощування зерняткових і кісточкових фруктів; 01.11 вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур; 01.13 вирощування овочів і баштанних культур, коренеплодів і бульбоплодів.

Проведемо аналіз техніко-економічних ПАТ "ім. Фрунзе" за 2017-2019 рр. в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1.

**Показники техніко-економічного аналізу ПАТ "ім. Фрунзе" за
2017-2019 роки**

Показники	За рік			Абсолютне відхилення, ±	
	2017	2018	2019	за 2018-2019 рр.	за 2017-2019 рр.
Середньорічна вартість активів, тис. грн.	5993.5	6005	6825.5	820.5	832
Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	6219	6506	6593.5	87.5	374.5
Середньорічна вартість власного капіталу, тис. грн.	4239	2756.5	-21	-2777.5	-4260
Реалізовано продукції, тис. грн.	4783	4996	5880	884	1097
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	4928	6907	8284	1377	3356
Матеріальні витрати, тис. грн.	4123	4984	6948	1964	2825
Витрати на оплату праці, тис. грн.	322	552	692	140	370
Чисельність працюючих, чол.	16	16	16	0	0

Чисельність промислово-виробничого персоналу, чол.	13	14	14	0	1
Чистий прибуток, тис. грн.	-378	-2687	-2968	-281	-2590
Фондовіддача	0.8	0.8	0.9	0.1	0.1
Фондомісткість	1.3	1.3	1.1	-0.2	-0.2
Фондоозброєність	478.4	464.7	471.0	6.3	-7.4
Продуктивність праці персоналу, тис. грн. / чол.	298.9	312.3	367.5	55.3	68.6
Продуктивність праці промислово-виробничого персоналу, тис. грн. / чол.	367.9	356.9	420	63.1	52.1
Матеріаломісткість продукції, %	70.7	73.5	77.8	4.2	7.0
Середня заробітна плата, грн.	1677.1	2875	3604.2	729.2	1927.1
Рентабельність продукції, %	-7.7	-38.9	-35.8	3.1	-28.2
Рентабельність активів, %	-6.3	-44.7	-43.5	1.3	-37.2
Рентабельність власного капіталу, %	-8.9	-97.5	14133.3	14230.8	14142.3

За даними таблиці видно, що середньорічна вартість капіталу в 2019 році становить 6825.5 тис. грн. Це на 820.5 тис. грн. більше минулорічного показника, а у порівнянні із показником за 2017 рік вартість активів збільшилася на 832 тис. грн.

Середньорічна вартість основних засобів (за первісною оцінкою) є в 2019 році 6593.5 тис. грн. За 2019 вартість основних засобів збільшилася на 87.5 тис. грн. У порівнянні із 2017 роком, вартість основних засобів збільшилася на 374.5 тис. грн.

Середньорічна вартість власного капіталу склала в 2019 році -21 тис. грн. За останній рік власний капітал зменшився на 2777.5 тис. грн. У порівнянні із показником за 2017 рік, власний капітал зменшився на 4260 тис. грн.

Виручка від реалізації в 2019 році склала 5880 тис. грн. За останній рік обсяг збуту зріс на 884 тис. грн. У порівнянні із показником за 2017 рік, обсяг реалізації зріс на 1097 тис. грн.

Порівнюючи темпи приросту активів, основних засобів, особистого капіталу та виручки від реалізації продукції або послуг, бачимо, що найбільший приріст має виручка від реалізації (17.7%). За останні 2 роки темп приросту власного капіталу менший темпу приросту основних засобів.

Такий фактор є негативним для підприємства, оскільки збільшення основного капіталу відбувається за рахунок позичкових коштів. Якщо порівнювати темпи приросту власного капіталу із власними активами, можна зробити висновки, що темп приросту власного капіталу менший темпу приросту активів, що свідчить про зменшення долі власного капіталу в майні підприємства. Виручка від реалізації продукції підприємства зростає швидшими темпами, аніж активи підприємства. Це говорить про ефективне використання ресурсів підприємства. Однак для того, щоб підприємство не вичерпало свої технічні та матеріальні запаси, необхідно збільшувати та нагромаджувати капітал пропорційно до збільшення оборотів.

Основними даними, що характеризують «ефективність використання основних засобів та забезпечення ними, є фондовіддача, фондомісткість та фондоозброєність» [14, с.8].

Показник фондовіддачі склав в 2019 році 0.9. Темп приросту за останній рік становить 16.1%, що є позитивним фактором для досліджуваного підприємства.

Фондомісткість – «є оберненим показником до фондовіддачі» [18, с. 35]. В 2019 році він склав 1.1.

Фондоозброєність становить в 2019 році 471.0 тис. грн. на одного працюючого. Даний показник у порівнянні із 2018 роком збільшився на 6.3 тис. грн., а у порівнянні із показником за 2017 рік зменшився на 7.4 тис. грн.

Аналіз ефективності діяльності підприємства показав, що підприємство є збитковим, збиток в 2019 році становить 2968 тис. грн., що на 281 тис. грн. менше минулорічного показника.

Показники рентабельності за останній рік стали вище. Так, рентабельність продукції за останній рік збільшилася на 3.1% і склала в 2019 році -35.8%. Рентабельність активів за останній рік збільшилася на 1.3% і склала в 2019 році 1.3%, рентабельність власного капіталу за останній рік збільшилася на 14230.8% і склала в 2019 році 14133.3%.

Проведемо горизонтальний та вертикальний аналіз балансу ПАТ "ім. Фрунзе" в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2.

Горизонтальний та вертикальний аналіз активів балансу ПАТ "ім. Фрунзе" за 2017-2019 роки

Активи	На кінець року, тис. грн.			Абсолютне відхилення, ±		Темп приросту, %		Питома вага у підсумку за рік, %			Відхиленн я питомої ваги, %	
	2017	2018	2019	2019 від 2018 рр.	2019 від 2017 рр.	2019 від 2018 рр.	2019 від 2017 рр.	2017	2018	2019	2019 від 2018 рр.	2019 від 2017 рр.
Основні засоби	2168	1878	1734	-144	-434	-7.7	-20.0	33.9	33.5	21.6	-11.9	-12.3
Довгострокові біологічні активи	2263	1704	1144	-560	-1119	-32.9	-49.4	35.4	30.4	14.2	-16.1	-21.1
Всього необоротні активи	4431	3582	2878	-704	-1553	-19.7	-35.0	69.3	63.8	35.8	-28.0	-33.5
Незавершене виробництво	804	0	0	0	-804	—	-100	12.6	0	0	0	-12.6
Готова продукція	0	1179	2107	928	2107	78.7	—	0	21.0	26.2	5.2	26.2
Дебіторська заборгованість за товарами	328	119	1223	1104	895	927.7	272.9	5.1	2.1	15.2	13.1	10.1
Дебіторська заборгованість за розрахунками	227	268	838	570	611	212.7	269.2	3.5	4.8	10.4	5.7	6.9
Грошові кошти	59	138	259	121	200	87.7	339.0	0.9	2.5	3.2	0.8	2.3
Інші оборотні активи	372	200	484	284	112	142	30.1	5.8	3.6	6.0	2.5	0.2
Всього оборотні активи	1965	2032	5159	3127	3194	153.9	162.5	30.7	36.2	64.2	28.0	33.5
Витрати майбутніх періодів	175	128	248	120	73	93.8	41.7	2.7	2.3	3.1	0.8	0.3
Вартість активів	6396	5614	8037	2423	1641	43.2	25.7	100	100	100	0	0

Залишкова вартість основних засобів на кінець 2019 року становить 1734 тис. грн., що на 144 тис. грн. менше за показник на кінець 2018 року та на 434 тис. грн. менше значення за показник на кінець 2017.

Загальна вартість необоротних активів склала на кінець 2019 року 2878 тис. грн., що на 704 тис. грн. менше показника за 2018 рік та на 1553 тис. грн. нижче значення показника 2017 року.

Залишки готової продукції становлять на кінець 2019 року 2107 тис. грн., що на 928 тис. грн. більше показника попереднього року та на 2107 тис. грн. більше значення показника 2017 року

Дебіторська заборгованість за товарами становить на кінець 2019 року 1223 тис. грн., що на 1104 тис. грн. більше показника попереднього року та на 895 тис. грн. більше значення показника за 2017 рік

Дебіторська заборгованість за розрахунками становлять на кінець 2019 року 838 тис. грн., що на 570 тис. грн. більше показника на кінець 2018 року. У порівнянні із показником на кінець 2017 року, дебіторська заборгованість збільшилась на 611 тис. грн.

Грошові кошти становлять на кінець 2019 року 259 тис. грн., що на 121 тис. грн. більше показника попереднього та на 200 тис. грн. більше значення показника за 2017 рік.

Інші оборотні активи становлять на кінець 2019 року 484 тис. грн., що на 284 тис. грн. більше показника попереднього року та на 112 тис. грн. більше значення показника за 2017.

Загальна вартість оборотних активів на кінець 2019 року становить 5159 тис. грн., що на 3127 тис. грн., що є більше за показник на кінець 2018 року. У порівнянні із показником за 2017 рік, оборотні кошти збільшилися на 3194 тис. грн., а темп приросту склав 162.5%.

Витрати майбутніх періодів становлять на кінець 2019 року 248 тис. грн., що на 120 тис. грн. більше показника попереднього року та на 73 тис. грн. більше значення показника за 2017 рік.

Загальна вартість майна ПАТ "ім. Фрунзе" становить на кінець 2019 року 8037 тис. грн., що на 2423 тис. грн. більше показника попереднього року та на 1641 тис. грн. більше значення показника за 2017 року.

Таблиця 2.3.

Горизонтальний та вертикальний аналіз пасиву балансу ПАТ "ім. Фрунзе" за 2017-2019 рр.

Джерела формування майна	На кінець року, тис. грн.			Абсолютне відхилення, ±		Темп приросту, %		Питома вага у підсумку за рік, %			Відхилення питомої ваги, %	
	2017	2018	2019	2019 від 2018 рр.	2019 від 2017 рр.	2019 від 2018 рр.	2019 від 2017 рр.	2017	2018	2019	2019 від 2018 рр.	2019 від 2017 рр.
Статутний капітал	3595	3595	3595	0	0	0	0	56.2	64.0	44.7	-19.3	-11.5
Додатковий вкладений капітал	797	797	797	0	0	0	0	12.5	14.2	9.9	-4.3	-2.5
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	-342	-2929	-5897	-2968	-5555	101.3	1624.3	-5.3	-52.2	-73.4	-21.2	-68.0
Всього власний капітал	4050	1463	-1505	-2968	-5555	-202.9	-137.2	63.3	26.1	-18.7	-44.8	-82.0
Інші довгострокові зобов'язання	26	0	5	5	-21	—	-80.8	0.4	0	0.1	0.1	-0.3
Всього довгострокових зобов'язань	26	0	5	5	-21	—	-80.8	0.4	0	0.1	0.1	-0.3
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	2161	4050	9417	5367	7256	132.5	335.8	33.8	72.1	117.2	45.0	83.4
Інші поточні зобов'язання	3	3	3	0	0	0	0	0.05	0.1	0.04	-0.02	-0.01
Всього короткострокових зобов'язань	2320	4151	9537	5386	7217	129.8	311.1	36.3	73.9	118.7	44.7	82.4
Баланс	6396	5614	8037	2423	1641	43.2	25.7	100	100	100	0	0

Статутний капітал становить на кінець 2019 року 3595 тис. грн.

Додатковий вкладений капітал становить на кінець 2019 року 797 тис. грн.

Нерозподілений прибуток склав на кінець 2019 року -5897 тис. грн. Це на 2968 тис. грн. менше показника на кінець 2018 року. У порівнянні із показником за 2017 рік, нерозподілений прибуток (збиток) менший на 5555 тис. грн.

Загальна сума власного капіталу становить на кінець 2019 року -1505 тис. грн., що на 2968 тис. грн. менше показника попереднього року та на 5555 тис. грн. менше значення показника 2017 року

Інші довгострокові зобов'язання становлять на кінець 2019 року 5 тис. грн., що на 5 тис. грн. більше показника попереднього року та на 21 тис. грн. менше значення показника 2017 року.

Загальна сума довготермінових зобов'язань становить на кінець 2019 року 5 тис. грн., що на 5 тис. грн. більше показника попереднього року та на 21 тис. грн. менше значення показника 2017 року.

Кредиторська заборгованість за товари, роботи або послуги становлять на кінець 2019 року 9417 тис. грн., що на 5367 тис. грн. більше показника попереднього року та на 7256 тис. грн. більше значення показника на кінець 2017 року.

Поточні зобов'язання за розрахунками становлять на кінець 2019 року 117 тис. грн., що на 19 тис. грн. більше показника попереднього року та на 39 тис. грн. менше значення показника на кінець 2017 року.

Загальна сума короткострокових зобов'язань ПАТ "ім. Фрунзе" становить на кінець 2019 року 9537 тис. грн., що на 5386 тис. грн. більше показника на кінець 2018 року та на 7217 тис. грн. більше значення показника на кінець 2017 року.

2.1. Аналіз фінансових результатів ПАТ «ім. Фрунзе»

Проведемо аналіз фінансових результатів ПАТ "ім. Фрунзе" за 2017-2019 рр. Почнемо із аналізу доходів в таблиці 2.4.

Таблиця 2.4.

Аналіз динаміки та структури доходів Публічне акціонерне товариство "ім. Фрунзе" за 2017-2019 роки

Вид доходу	За рік, тис. грн.			Абсолютне відхилення, ±		Темп приросту, %		Питома вага у підсумку за рік, %			Відхилення питомої ваги, %	
	2017	2018	2019	2019 від 2018 рр.	2019 від 2017 рр.	2019 від 2018 рр.	2019 від 2017 рр.	2017	2018	2019	2019 від 2018 рр.	2019 від 2017 рр.
Чистий дохід	4783	4996	5880	884	1097	17.7	22.9	92.4	100	98.5	-1.5	6.1
Інші операційні доходи	375	0	0	0	-375	—	-100	7.2	0	0	0	-7.2
Інші доходи	16	0	88	88	72	—	450	0.3	0	1.5	1.5	1.2
Всього доходи	5174	4996	5968	972	794	19.5	15.3	x	x	x	x	x

Чистий дохід в 2019 році склав 5880 тис. грн., що на 884 тис. грн. більше значення 2018 року.

У порівнянні із показником за 2017 рік інші операційні доходи зменшилися на 375 тис. грн.

Інші доходи в 2019 році склали 88 тис. грн., що на 88 тис. грн. більше значення 2018 року. У порівнянні із показником за 2017 рік інші доходи збільшилися на 72 тис. грн.

Загальна сума доходів в 2019 році становила 5968 тис. грн., що на 972 тис. грн. більше значення 2018 року.

Проведемо аналіз витрат досліджуваного підприємства в таблиці 2.5.

Таблиця 2.5.

Аналіз динаміки та структури витрат ПАТ "ім. Фрунзе" за 2017-2019 роки

Види витрат, тис. грн.	За рік, тис. грн.	Абсолютне відхилення, ±	Темп приросту, %	Питома вага у підсумку за рік, %	Відхилення питомої ваги, %
------------------------	-------------------	-------------------------	------------------	----------------------------------	----------------------------

	2017	2018	2019	2019 від 2018 рр.	2019 від 2017 рр.	2019 від 2018 рр.	2019 від 2017 рр.	2017	2018	2019	2019 від 2018 рр.	2019 від 2017 рр.
Собівартість реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	4928	6907	8284	1377	3356	19.9	68.1	88.8	89.9	92.7	2.8	3.9
Адміністративні витрати	589	599	598	-1	9	-0.2	1.5	10.6	7.8	6.7	-1.1	-3.9
Інші операційні витрати	35	177	41	-136	6	-76.8	17.1	0.6	2.3	0.5	-1.8	-0.2
Фінансові витрати	0	0	13	13	13	—	—	0	0	0.1	0.1	0.1
Всього витрати	5552	7683	8936	1253	3384	16.3	61.0	x	x	x	x	x

Собівартість реалізації продукції в 2019 році становила 8284 тис. грн., що на 1377 тис. грн. більше значення 2018 року. У порівнянні із показником за 2017 рік собівартість реалізації продукції збільшилася на 3356 тис. грн., а темп приросту за цей період склав 68.1%.

Адміністративні витрати склали в 2019 році 598 тис. грн., що на 1 тис. грн. менше значення попереднього року. У порівнянні із показником за 2017 рік адміністративні витрати збільшилися на 9 тис. грн., за період з 2017 по 2019 роки темп приросту адміністративних витрат склав 1.5%.

Інші операційні витрати в 2019 році склали 41 тис. грн., що на 136 тис. грн. менше значення 2018 року..

Фінансові витрати в 2019 році склали 13 тис. грн., що на 13 тис. грн. більше значення 2018 року.

Загальна сума витрат в 2019 році склала 8936 тис. грн., що на 1253 тис. грн. більше значення 2018 року.

Матеріальні витрати в 2019 році склали 6948 тис. грн., що на 1964 тис. грн. більше значення 2018 року..

Витрати на оплату праці в 2019 році склали 692 тис. грн., що на 140 тис. грн. більше значення 2018 року.

Амортизаційні витрати в 2019 році склали 871 тис. грн., що на 14 тис. грн. більше значення 2018 року.

Інші витрати в 2019 році склали 278 тис. грн., що на 12 тис. грн. більше значення 2018 року.

Загальна сума витрат в 2019 році становила 8936 тис. грн., що на 2157 тис. грн. більше значення 2018 року.

Проаналізуємо формування прибутку та його динаміку в таблиці 2.7.

Таблиця 2.7.

Формування прибутку ПАТ "ім. Фрунзе" за 2017-2019 роки

Показник	За рік, тис. грн.			Абсолютне відхилення, ±		Темп приросту, %	
	2017	2018	2019	2019 від 2018 рр.	2019 від 2017 рр.	2019 від 2018 рр.	2019 від 2017 рр.
Доходи	5174	4996	5968	972	794	19.5	15.3
Витрати	5552	7683	8936	1253	3384	16.3	61.0
Прибуток до оподаткування	-378	-2687	-2968	-281	-2590	10.5	685.2
Чистий прибуток	-378	-2687	-2968	-281	-2590	10.5	685.2

Отже, чистий прибуток в 2019 році склав -2968 тис. грн., що на 281 тис. грн. є меншим від значення 2018 року.

Проведемо аналіз ліквідності балансів Публічного акціонерного товариства "ім. Фрунзе" за 2017-2019 рр. Зробимо аналіз ліквідності балансу за 2017 рік.

Таблиця 8

Аналіз ліквідності балансу Публічне акціонерне товариство "ім. Фрунзе" за 2017 рік

Актив	Код рядка	2017		Пасив	Код рядка	2017		Платіжний надлишок або недостача	
		На початок року	На кінець року			На початок року	На кінець року	На початок року	На кінець року
Найбільш ліквідні активи (A1)	1160-1165	2	59	Негайні пасиви (П1)	1615-1660, 1690	1137	2320	-1135	-2261
Активи, що швидко реалізуються (A2)	1125-1155, 1170	494	730	Короткострокові пасиви (П2)	1600,1610	0	0	494	730
Активи, що	1101-	796	1176	Довгострокові	1595	26	26	770	1150

реалізуються повільно (А3)	1110, 1190			пасиви (П3)					
Активи, що важко реалізуються (А4)	1195	4299	4431	Постійні пасиви (П4)	1495 + 1525+ 1665 + 1700	4428	4050	-129	381
Баланс	1300	5591	6396	Баланс	1900	5591	6396	x	x

За результатами дослідження можна зробити висновки, що баланс Публічного акціонерного товариство "ім. Фрунзе" на кінець 2017 року є умовно ліквідним.

Проведемо аналіз ліквідності балансу за 2018 рік в таблиці 9.

Таблиця 9

Аналіз ліквідності балансу Публічне акціонерне товариство "ім. Фрунзе" за 2018 рік

Платіжний надлишок або недостача									
На початок року	На кінець року	На початок року	На кінець року	На початок року	На кінець року				
Найбільш ліквідні активи (А1)	1160-1165	59	138	Негайні пасиви (П1)	1615-1660+1690	2320	4151	-2261	-4013
Активи, що швидко реалізуються (А2)	1125-1155	730	515	Короткострокові пасиви (П2)	1600-1615	0	0	730	515
Активи, що реалізуються повільно (А3)	1101-1110,1190	1176	1379	Довгострокові пасиви (П3)	1595	26	0	1150	1379
Активи, що важко реалізуються (А4)	1195	4431	3582	Постійні пасиви (П4)	1495+1665	4050	1463	381	2119
Баланс	1300	6396	5614	Баланс	1900	6396	5614	x	x

Ліквідність балансу ПАТ «ім. Фрунзе» за 2018 рік також є умовно ліквідним.

Таблиця 10

Аналіз ліквідності балансу Публічне акціонерне товариство "ім. Фрунзе" за 2019 рік

Актив	Код рядка	2019		Пасив	Код рядка	2019		Платіжний надлишок або недостача	
		На початок	На кінець			На початок	На кінець	На початок	На кінець

		року	року			року	року	року	року
Найбільш ліквідні активи (A1)	1160-1165	138	259	Негайні пасиви (П1)	1635-1650	4151	9537	-4013	-9278
Активи, що швидко реалізуються (A2)	1125-1155	515	2309	Короткострокові пасиви (П2)	1600-1615	0	0	515	2309
Активи, що реалізуються повільно (A3)	(1101:1110),1190	1379	2591	Довгострокові пасиви (П3)	1595	0	5	1379	2586
Активи, що важко реалізуються (A4)	1195	3582	2878	Постійні пасиви (П4)	1495+1665	1463	-1505	2119	4383
Баланс	1300	5614	8037	Баланс	1900	5614	8037	x	x

Ліквідність балансу у 2019 році – умовна. А це може означати, що за рахунок швидколіквідних активів (тобто фінансових коштів) підприємство може частково погасити власну заборгованість.

Таблиця 11

Аналіз показників ліквідності Публічне акціонерне товариство "ім. Фрунзе" за 2017-2019 роки

Показники	На кінець року			Абсолютне відхилення, ±	
	2017	2018	2019	2019-2018 рр.	2019-2017 рр.
Коефіцієнт покриття (поточної, загальної ліквідності)	0.8	0.5	0.5	0.1	-0.3
Коефіцієнт швидкої (термінової) ліквідності	0.5	0.2	0.3	0.1	-0.2
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0.03	0.03	0.03	-0.01	0.00
Чистий оборотний капітал	-355	-2119	-4378	-2259	-4023

Провівши коефіцієнтний аналіз ліквідності балансу ПАТ «ім. Фрунзе» дійшли висновків, що на кінець 2019 року коефіцієнт покриття становить 0.5., що є нижче від норми (2-2,5). За останній рік коефіцієнт покриття збільшився на 0.1, а є позитивним фактором.

На кінець 2019 року коефіцієнт швидкої ліквідності становить 0.3. Даний показник є невисоким і свідчить про те, що за рахунок

середньоліквідних активів фірма не може погасити короткостровові зобов'язання в біжучому році тільки на 32.0%. За останній рік коефіцієнт швидкої ліквідності підійнявся на 0.1, що є ствердним фактором. У порівнянні із показником на кінець 2017 року даний прикмета зменшився на 0.2.

Чистий оборотний капітал на кінець 2019 року становить -4378 тис. грн., це на 2259 тис. грн. менше минулорічного показника та на 4023 тис. грн. менше показника на кінець 2017 року.

Порядок розрахунку показників ліквідності

Коефіцієнт покриття на кінець 2017 року: $1965 / 2320 = 0.8$;

Коефіцієнт покриття на кінець 2018 року: $2032 / 4151 = 0.5$;

Коефіцієнт покриття на кінець 2019 року: $5159 / 9537 = 0.5$;

Коефіцієнт швидкої ліквідності на кінець 2017 року: $(1965 - 804) / 2320 = 0.5$;

Коефіцієнт швидкої ліквідності на кінець 2018 року: $(2032 - 1179) / 4151 = 0.2$;

Коефіцієнт швидкої ліквідності на кінець 2019 року: $(5159 - 2107) / 9537 = 0.3$;

Коефіцієнт абсолютної ліквідності на кінець 2017 року: $(59 + 59) / 2320 = 0.03$;

Коефіцієнт абсолютної ліквідності на кінець 2018 року: $(138 + 138) / 4151 = 0.03$;

Коефіцієнт абсолютної ліквідності на кінець 2019 року: $(259 + 259) / 9537 = 0.03$;

Чистий оборотний капітал на кінець 2017 року: $1965 - 2320 = -355$;

Чистий оборотний капітал на кінець 2018 року: $2032 - 4151 = -2119$;

Чистий оборотний капітал на кінець 2019 року: $5159 - 9537 = -4378$.

2.3. Аналіз фінансового стану ПАТ «ім. Фрунзе»

Проведемо аналіз фінансового стану Публічне акціонерне товариство "ім. Фрунзе" за 2017-2019 рр в таблиці 12.

Таблиця 12

**Аналіз показників фінансового стану та платоспроможності
Публічне акціонерне товариство "ім. Фрунзе" за 2017-2019 роки**

Показники	На кінець року			Абсолютне відхилення, ±	
	2017	2018	2019	2019 від 2018 рр.	2019 від 2017 рр.
Коефіцієнт платоспроможності (фінансової незалежності, автономності)	0.6	0.3	-0.2	-0.4	-0.8
Коефіцієнт фінансової стійкості	0.6	0.3	-0.2	-0.4	-0.8
Коефіцієнт фінансової залежності	0.4	0.7	1.2	0.4	0.8
Коефіцієнт фінансового ризику (фінансового лівериджу)	0.6	2.8	-6.3	-9.2	-6.9
Коефіцієнт загальної платоспроможності	2.7	1.4	0.8	-0.5	-1.9
Коефіцієнт поточної платоспроможності	0.03	0.03	0.03	-0.01	0.00
Коефіцієнт довготермінового залучення позикових коштів	0.01	0	0.00	0.00	-0.01
Коефіцієнт короткострокової заборгованості	1.0	1	1.0	0.00	0.01
Коефіцієнт участі акціонерного капіталу	0.6	0.6	0.4	-0.2	-0.1

Коефіцієнт платоспроможності становить на кінець 2019 року становить -0.2 (-1505 / 8037).

Коефіцієнт фінансової залежності склав на кінець 2019 року 1.2 У порівнянні із показником за 2018 рік значення показника зросло на 0.4, порівнюючи зі значення цього показника у 2017 році - відбулося зростання на 0.8.

Коефіцієнт фінансового лівериджу склав на кінець 2019 року -6.3. Порівнюючи із 2018 роком, коефіцієнт фінансового лівериджу зменшився на 9.2, а в порівнянні із показником за 2017 рік відбулося зменшення 6.9 пунктів.

Коефіцієнт загальної платоспроможності склав на кінець 2019 року 0.8. У порівнянні із 2018 роком, значення показника зменшилося на 0.5, порівнюючи з показником 2017 року відбулося зменшення на 1.9.

Коефіцієнт поточної платоспроможності склав на кінець 2019 року - 0.03.

Коефіцієнт короткострокової заборгованості склав в 2019 році 1.0.

2.4. Аналіз рентабельності ПАТ «ім. Фрунзе»

Переважає більшість індустриальних виробництв для оцінки ефективності своєї підприємницької діяльності застосовують показник рентабельності продажу. «Обраховують даний показник діленням прибутку від реалізації продукції, робіт та послуг на суму виторгу від реалізації продукції без ПДВ та акцизних зборів» [14, с.4].

Таблиця 16

Аналіз рентабельності продажу Публічне акціонерне товариство "ім. Фрунзе" за 2017-2019 роки

Показники	На кінець року			Абсолютне відхилення, ±	
	2017	2018	2019	2019 від 2018 рр.	2019 від 2017 рр.
Частка основного капіталу у власному	0.5	1.3	-1.2	-2.4	-1.7
Коефіцієнт модернізації	0.7	0.7	0.7	0.03	0.1
Коефіцієнт реальної вартості майна виробничого призначення	0.5	0.5	0.5	-0.1	0.01

За даними таблиці ми бачимо, що рентабельність продажу в 2017 році складає -2.9%, в 2018 році рентабельність продажу склала -27.7%, в 2019 році показник склав -29.0%. За досліджуваний період відбулося зменшення показника на 26.1%.

Найважливішим показником рентабельності будь-якого виробництва є рентабельність продукції. «Його обчислюють його діленням чистого прибутку на собівартість реалізованої продукції» [16, с. 58]. Обчислимо даний показник в таблиці 17.

Таблиця 17

Аналіз рентабельності продукції Публічне акціонерне товариство "ім. Фрунзе" за 2017-2019 роки

Показники	На кінець року	Абсолютне відхилення, ±
-----------	----------------	-------------------------

	2017	2018	2019	2019 від 2018 рр.	2019 від 2017 рр.
Власний оборотний капітал	-381	-2119	-4383	-2264	-4002
Коефіцієнт маневреності власних коштів	-0.1	-1.4	2.9	3.0	4.4
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами	-0.1	-0.4	-0.5	-0.2	-0.5

За даними таблиці - рентабельність продукції в 2017 році склала -7.7%, в 2018 році рентабельність продукції склала -38.9%, в 2019 році показник склав -35.8%. Для виробничих підприємств середньогалузеве значення показника 20%. Таким чином рентабельність продукції є низькою.

За досліджуваний період відбулося зменшення показника на 28.2%.

Розрахуємо і рентабельність реалізованої продукції. Даний показник визначається відношенням різниці обсягу реалізованої продукції в цінах продажу та собівартості реалізованої продукції до собівартості реалізованої продукції.

Рентабельність реалізованої продукції в 2017 році складає -2.9%, в 2018 році рентабельність реалізованої продукції склала -27.7%, в 2019 році показник склав -29.0%. За досліджуваний період відбулося зменшення показника на 26.1%.

Розрахуємо показники рентабельності капіталу підприємства. Даний показник розраховується відношенням чистого прибутку до середньорічної вартості капіталу (активів) підприємства. Проведемо його дослідження в таблиці 19.

За даними таблиці ми бачимо, що рентабельність капіталу в 2017 році складає -6.3%, в 2018 році рентабельність капіталу склала -44.7%, в 2019 році показник склав -43.5%. За досліджуваний період відбулося зменшення показника на 37.2%.

Не менш вагомим показником є рентабельність особистого капіталу. Він «позначається як відношення чистого прибутку до середньорічної вартості капіталу» [4, с. 48].

За результатами дослідження видно, що рентабельність власного капіталу в 2017 році складає -8.9%, в 2018 році рентабельність власного капіталу склала -97.5%, в 2019 році показник склав 14133.3%. За досліджуваний період відбулося збільшення показника на 14142.3%.

Проведемо аналіз залученого (позичкового капіталу) в таблиці.

Рентабельність залученого капіталу в 2017 році складає -8.9% $(-378 / 1754.5 * 100)$, в 2018 році рентабельність власного капіталу склала -97.5% $(-2687 / 3248.5 * 100)$, в 2019 році показник склав 14133.3% $(-2968 / 6846.5 * 100)$. За досліджуваний період відбулося збільшення показника на 14142.3%.

Проведемо «факторний аналіз зміни прибутку підприємства. Для цього проаналізуємо вплив зміни доходів, витрат та витрат на 1 грн. реалізованої продукції на зміну прибутку. Вихідні дані наведено» [7, с. 79]

Таблиця 22

**Вихідні дані для проведення факторного аналізу зміни прибутку
Публічне акціонерне товариство "ім. Фрунзе" за 2017- 2019 роки**

Показник	За рік, тис. грн.			Абсолютне відхилення, ±	
	2017	2018	2019	2019 від 2018 рр.	2019 від 2017 рр.
Доходи	5174	4996	5968	972	794
Витрати	5552	7683	8936	1253	3384
Прибуток	-378	-2687	-2968	-281	-2590
Витрати на 1 грн. доходу	1.1	1.5	1.5	-0.04	0.4

«Модель проведеного факторного аналізу має наступний вигляд:

$P1 + P2 + P3 = \Delta P$, де P1 – зміна прибутку за рахунок зміни витрат; P2 – зміна прибутку за рахунок зміни доходів; P3 – зміна прибутку за рахунок зміни витрат на 1 грн. доходів» [48, с. 45].

Таблиця 23

**Факторний аналіз зміни прибутку Публічне акціонерне товариство
"ім. Фрунзе" за 2017- 2019 роки**

Показники	Значення за 2018	Значення за 2017 від 2019
-----------	------------------	---------------------------

	від 2019 рр.	рр.
Коефіцієнт співвідношення витрат	1.2	1.6
Зміна прибутку за рахунок зміни витрат	-438.2	-230.4
Коефіцієнт співвідношення доходу	1.2	1.2
Зміна прибутку за рахунок зміни доходу	-84.6	172.4
Зміна прибутку за рахунок витрат на 1 грн. доходу	241.8	-2532.0
Загальна сума впливу на зміну прибутку	-281.0	-2590.0

В першу чергу необхідно визначити коефіцієнт співвідношення витрат підприємства за 2018 - 2019 роки.

Для цього: $8936 / 7683 = 1.2$;

Визначимо співвідношення витрат за період з 2017 по 2019 роки.

Для цього: $8936 / 5552 = 1.6$;

Отже, за період з 2018 по 2019 роки прибуток підприємства зменшився за рахунок росту витрат на: $-2687 \times (1.2 - 1) = -438.2$ тис. грн.

За період з 2017 по 2019 роки прибуток підприємства зменшився за рахунок росту обсягів витрат на: $-378 \times (1.6 - 1) = -230.4$ тис. грн.

Проведемо обчислення співвідношення доходу підприємства.

За період з 2018 по 2019 рр. співвідношення доходу склало: $5968 / 4996 = 1.2$

За період з 2017 по 2019 рр. співвідношення доходу склало: $5968 / 5174 = 1.2$

За період з 2018 по 2019 рр. прибуток підприємства зменшився за рахунок росту доходу на: $-2687 \times (1.2 - 1.2) = -84.6$ тис. грн.

За період з 2017 по 2019 рр. прибуток підприємства збільшився за рахунок росту доходу на: $-378 \times (1.2 - 1.6) = 172.4$ тис. грн.

Визначимо вплив зміни витрат на 1 грн. доходу на зміну чистого прибутку Публічне акціонерне товариство "ім. Фрунзе".

За період з 2018 по 2019 рр. прибуток підприємства збільшився за рахунок зменшення витрат на 1 грн. доходу на: $5968 \times (1.5 - 1.5) = 241.8$ тис. грн.

За період з 2017 по 2019 рр. прибуток підприємства зменшився за рахунок росту витрат на 1 грн. доходу на: $5968 \times (1.1 - 1.5) = -2532.0$ тис. грн.

Отже, чистий прибуток за останній рік зменшився на 281 тис. грн.

Зміна відбулася за рахунок:

- росту витрат на -438.2 тис.грн;
- росту доходу на -84.6 тис.грн;
- зменшення витрат на 1 грн. доходу на 241.8 тис. грн.

У порівнянні із показником за 2017 рік чистий прибуток зменшився на 2590 тис. грн. за рахунок:

- росту витрат на -230.4 тис.грн;
- зменшився доходу на 172.4 тис.грн;
- росту витрат на 1 грн. доходу на -2532.0 тис. грн.

«Розрахунок п'ятифакторної моделі рентабельності виробничих фондів (модель Дюпон)

Проведемо розрахунки п'ятифакторної моделі рентабельності виробничих фондів» [4, с. 48].

« $ROE = NI / CE = NI / EBT \cdot EBT / EBIT \cdot EBIT / NS \cdot NS / TA \cdot TA / CE$, де ROE (Return on Equity) – коефіцієнт прибутковості акціонерного капіталу; NI (Net Income) – чистий прибуток; CE (Common Equity) – акціонерний капітал підприємства; EBT (Earnings before Taxes) – прибуток до сплати податків; EBIT (Earnings before Interest and Taxes) – прибуток до сплати відсотків і податків; NS (Net Sales) – чистий (без обліку ПДВ, податків з обігу й податків із продажів) обсяг реалізації; TA (Total Assets) – сумарні активи підприємства» [21, с. 5].

Інакше можна записати:

« $ROE = TB \cdot IB \cdot OM \cdot AT \cdot LR$, де ROE (Return on Equity) – коефіцієнт прибутковості акціонерного капіталу; TB (Tax Burden) – податковий тягар;

- IB (Interest Burden) – тягар відсотків; OM (Operating Margin) – операційна рентабельність; AT (Asset Turnover) – оборотність активів; LR (Leverage Ratio) – коефіцієнт фінансового важеля» [4, с. 9].

Таблиця 25

Факторний аналіз прибутковості, ROA

Податковий тягар становить:

- в 2017 році $-378 / -378 = 1$;
- в 2018 році $-2687 / -2687 = 1$;
- в 2019 році $-2968 / -2968 = 1$.

Тягар відсотків становить:

- в 2017 році $-378 / -378 = 1$;
- в 2018 році $-2687 / -2687 = 1$;
- в 2019 році $-2968 / -2955 = 1.0$.

Операційна рентабельність становить:

- в 2017 році $-378 / 4783 = -0.1$;
- в 2018 році $-2687 / 4996 = -0.5$;
- в 2019 році $-2955 / 5880 = -0.5$.

Оборотність активів становить:

- в 2017 році $4783 / 5993.5 = 0.8$;
- в 2018 році $4996 / 6005 = 0.8$;
- в 2019 році $5880 / 6825.5 = 0.9$.

Коефіцієнт фінансового важеля становить:

- в 2017 році $5993.5 / 4392 = 1.4$;
- в 2018 році $6005 / = 1.4$;
- в 2019 році $6825.5 / = 1.6$.

Коефіцієнт прибутковості акціонерного капіталу становить:

- в 2017 році $1 \cdot 1 \cdot -0.1 \cdot 0.8 \cdot 1.4 = -0.1$;
- в 2018 році $1 \cdot 1 \cdot -0.5 \cdot 0.8 \cdot 1.4 = -0.6$;
- в 2019 році $1 \cdot 1.0 \cdot -0.5 \cdot 0.9 \cdot 1.6 = -0.7$.

Визначимо вплив зміни факторів на зміну коефіцієнта прибутковості акціонерного капіталу:

- за рахунок зміни податкового тягара ROE змінився на $0 = 1 \cdot 1 \cdot -0.5 \cdot 0.8 \cdot 1.4 - 1 \cdot 1 \cdot -0.5 \cdot 0.8 \cdot 1.4$
- за рахунок зміни тягара відсотків ROE змінився на $0.00 = 1 \cdot 1.0 \cdot -0.5 \cdot 0.8 \cdot 1.4 - 1 \cdot 1 \cdot -0.5 \cdot 0.8 \cdot 1.4$
- за рахунок зміни операційної рентабельності ROE змінився на $0.04 = 1 \cdot 1.0 \cdot -0.5 \cdot 0.8 \cdot 1.4 - 1 \cdot 1.0 \cdot -0.5 \cdot 0.8 \cdot 1.4$
- за рахунок зміни оборотності активів ROE змінився на $-0.02 = 1 \cdot 1.0 \cdot -0.5 \cdot 0.9 \cdot 1.4 - 1 \cdot 1.0 \cdot -0.5 \cdot 0.8 \cdot 1.4$
- за рахунок зміни мультиплікатора капіталу ROE змінився на $-0.1 = 1 \cdot 1.0 \cdot -0.5 \cdot 0.9 \cdot 1.6 - 1 \cdot 1.0 \cdot -0.5 \cdot 0.9 \cdot 1.4$

Загальний вплив: $-0.1 = 0 + 0.00 + 0.04 + -0.02 + -0.1$

«Для оцінки впливу факторів на рівень рентабельності найбільш широко використовується факторна модель, розроблена фірмою DuPont, що дозволяє визначити вплив зміни рентабельності продажів й оборотності активів на рівень рентабельності сукупних активів» [24, с.48].

Факторна модель має вигляд:

« $ROA = \Pi / A = B / A \cdot \Pi / B = K_{об} \cdot R_{ос}$, де Π – прибуток від звичайної діяльності до оподаткування; B – виторг від реалізації без ПДВ; A – сукупні активи; $K_{об}$ – коефіцієнт оборотності сукупних активів; $R_{ос}$ – рентабельність продажів» [26, с.47].

Таблиця 26

Розрахунок ROA

За даними таблиці ми бачимо, що ROA склав в 2017 році -0.1, в 2018 році -0.4, а в 2019 році -0.4.

РОЗДІЛ III

ШЛЯХИ ТА НАПРЯМИ ЗРОСТАННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Важливий напрямок вишукування резервів збільшення прибутку – скорочення витрат на проведення робіт.

На прибуток від реалізації робіт, послуг припадає найбільша частка в структурі балансового прибутку компанії. Величина прибутку формується під впливом наступних основних чинників: собівартості послуг, обсягу реалізації і рівня діючих цін на реалізовані послуги. найголовнішим з цих чинників є собівартість. На собівартість в структурі ціни припадає більша частка, в зв'язку з цим зменшення собівартості істотно відбивається на зростанні прибутку. Динаміка показника собівартості послуг цікава і з іншої позиції. Скорочення витрат в масштабі народного господарства держави говорить, за великим рахунком, про рівні господарювання. Крім того, воно відображає позитивні процеси, що відбуваються в національній економіці.

В цілому проведений аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства дозволяє зробити нижченаведені висновки:

- достатня фінансова стійкість;
- виручка від реалізації послуг збільшилася;
- дебіторська заборгованість зменшилася;

Компанія характеризується високою часткою постійних витрат у складі собівартості продукції, що несприятливо відбивається на прибутковості і, як результат, на рентабельності власного капіталу. В даному випадку можливе зменшення частини постійних активів і підвищення обсягів виробництва.

Як заходи, які забезпечать поліпшення становища компанії, пропонуються наступні:

1) систематично проводити ретельний аналіз фінансово-господарської діяльності компанії;

- 2) розробити заходи щодо зменшення затраченого часу на лектронний документооберт;
- 3) забезпечити виконання плану виробничо економічних показників;
- 4) посилити роботу щодо залучення сторонніх замовлень, здійснити маркетингові дослідження з метою залучення додаткових замовлень;
- 5) збільшення зростання продуктивності праці.

Розглянуті резерви є стратегічними. Реалізація даних резервів пов'язана з перспективою існування компанії. Що стосується поліпшення якості послуг, то слід здійснювати еволюційний розвиток якісних характеристик, налагодити механізми швидкої зміни конструкції і технології, відпрацювати механізми проведення виставкових заходів та дослідження відомостей про конкурентів.

З тієї причини, що системи якості, що базуються на вимогах міжнародних стандартів, знайшли своє поширення в міжнародній практиці і містять в собі концентрований досвід в частині управління якістю робіт, пропонується здійснювати роботи по розробці, впровадженню і сертифікації відповідно до міжнародних стандартів.

ВИСНОВКИ

В ході виконання кваліфікаційної роботи було вивчено формування прибутку і проведена оцінка перспектив її зростання на матеріалах ПАТ «ім. Фрунзе».

Так само були вирішені наступні завдання:

дано поняття прибутку, виявлена економічна сутність, дана класифікація, визначені функції;

визначено порядок формування та використання прибутку підприємства відповідно до чинного законодавства;

виявлено резерви зростання і чинники, що впливають на прибуток і рентабельність діяльності підприємства;

подано коротку організаційна характеристика діяльності підприємства ПАТ «ім. Фрунзе»;

проаналізовано оборот роздрібною торгівлі торгового підприємства ПАТ «ім. Фрунзе»;

проведено аналіз витрат і доходів торгового підприємства ПАТ «ім. Фрунзе»;

проведено аналіз формування прибутку торговельного підприємства ПАТ «ім. Фрунзе», а так само чинників її визначають;

розрахований і дано аналіз рентабельності діяльності ПАТ «ім. Фрунзе»;

дана оцінка ефективності діяльності підприємства ПАТ «ім. Фрунзе» та розроблені рекомендації щодо збільшення прибутку.

Так само було проведено, аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства ПАТ «ім. Фрунзе». Проведений аналіз в свою чергу дозволяє зробити ряд висновків:

В умовах ринкової економіки основним показником господарської діяльності торгового підприємства є прибуток.

Прибуток являє собою виражений у грошовій формі чистий дохід від підприємницької діяльності, що отримується як різниця між сукупними доходами і сукупними витратами торгового підприємства.

Після проведеного аналізу основних показників фінансово-господарської діяльності ПАТ «ім. Фрунзе», його діяльність в звітному році можна визнати успішною.

Відзначається різке зростання витрат обігу при зростанні обороту роздрібною торгівлі, а так само відбувається збільшення інших доходів, і зростання чистого прибутку підприємства, що свідчить про ефективне використанні ресурсів підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Живко І. Ю., Мельникович В. М., Живко О. О. АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА-СКЛАДОВА ЧАСТИНА БЕЗПЕКИ БІЗНЕСУ //Сборник научных трудов по материалам международной научно-практической конференции. – Общество с ограниченной ответственностью " НАУЧНЫЙ МИР", 2008. – Т. 10. – №. 4. – С. 4а-б.
2. Лисаченко А. С., Сокирко О. С. АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ ТОВ «МІНТ ТРЕВЕЛ» //СЕРІЯ «НАУКОВІ РОБОТИ СТУДЕНТІВ УДФСУ». – С. 184.
3. Савіцький А. В. ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДИКИ АВС-АНАЛІЗУ У ЗДІЙСНЕННІ МОНІТОРИНГУ ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ ЕКСПОРТООРІЄНТОВАНОГО ПІДПРИЄМСТВА APPLICATION OF ABC-ANALYSIS METHODS IN MAKING MONITORING OF PROFITABILITY INDICATORS.
4. Калюжний С. Б. ОЦІНКА ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ФАКТОРІВ, ЯКІ НА НЕЇ ВПЛИВАЮТЬ ASSESSMENT OF THE PROFITABILITY OF THE ENTERPRISE AND THE FACTORS THAT IMPACT ON THE PROFITABILITY //ЕКОНОМІЧНІ СТУДІЇ. – 2020. – С. 87.
5. Топоренко В. А. Формування стратегії зростання прибутковості підприємства. – 2020.
6. Герасимчук В. УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОВІСТЮ АГАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ //The scientific heritage. – С. 3.
7. Пасічник В. Г. и др. УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОВІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ КРИЗИ //НАУКОВІ РОБОТИ СТУДЕНТІВ УДФСУ. – С. 73.
8. Чевганова В. Я., Затона К. В., Коравська Т. А. ФАКТОРИ ПІДВИЩЕННЯ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА //The 7th International scientific and practical conference “Science, society, education:

topical issues and development prospects”(June 7-9, 2020) SPC “Sci-conf. com. ua”, Kharkiv, Ukraine. 2020. 1023 p. – 2020. – С. 920.

9. Савчук Д. Ю. СУТНІСТЬ СТРАТЕГІЇ ЗБІЛЬШЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.

10.Коваль Я. В. Управління рентабельністю підприємств пивоварної галузі України. – 2020.

11.Кобилецька М., Цвігун І. А. РЕНТАБЕЛЬНІСТЬ ЯК ОСНОВНИЙ ПОКАЗНИК ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА //ІНФОРМАЦІЙНЕ СУСПІЛЬСТВО В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ. – 2020. – С. 198-201.

12.Ніколайчук О. А., Николайчук О. А. Аналіз та оптимізація прибутковості вітчизняних туристичних підприємств як показника результативності бізнес-процесів //Вісник Донецького університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського. – 2020. – №. 1 (70). – С. 29-39.

13.Petrenko V., Melnykova K. Formation of vertically integrated agrarian enterprises with foreign capital //Technology transfer: innovative solutions in Social Sciences and Humanities. – 2018. – С. 13-15.

14.Tanklevska N. et al. World corn market: analysis, trends and prospects of its deep processing //Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal. – 2020. – Т. 6. – №. 1868-2020-1688. – С. 96-111.

15.Мохненко А. С., Мельникова К. В., Федорчук О. М. Стратегія розвитку регіонального газотранспортного підприємства //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». – 2018. – №. 32. – С. 91-94.

16.Мельникова К. В., Василькова Ю. К. Шляхи зниження собівартості продукції за умов впровадження техніко-економічних новацій //Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2016. – №. 3 (1). – С. 214-219